

Život Cirkvi

Ročník 15

44/2009

Novým predsedom Konferencie biskupov Slovenska sa stal Mons. Stanislav Zvolenský

Vo funkcii hovorca KBS bol opätovne potvrdený Jozef Kováčik

Myšlienky socializmu a pápežovo posolstvo z Čiech

Pri príležitosti blížiaceho sa výročia pádu komunizmu vo Východnej Európe prinášame zamyslenie z pera Ondreja Longaera.

Trinásta apoštolská cesta Benedikta XVI. v Českej republike mala za cieľ upriamiť pozornosť sveta aj na 20. výročie pádu komunistických režimov v strednej Európe. Zvolenie krakovského arcibiskupa na pápežský stolec v roku 1978 ako Jána Pavla II. znamenalo pre svet nádej. Osobná skúsenosť s ateistickým režimom bola silnou charakteristikou kardinála Karola Wojtylu. Najvyšší strojcovia komunistického režimu si vtedy uvedomili, že ich poriadky tu nemusia byť večne. Veľkou vecou pre Cirkev a svet bola už prvá návšteva Jána Pavla II. v Poľsku. Pamätne sú jeho slová, ktorými vyzval svet, aby otvoril dvere Kristovi a aby sa tak nebál urobiť. Pápež vedel, že základný problém komunizmu je nielen v popieraní Božej existencie, ale aj v prenasledovaní veriacich i neveriacich, ktorí slobodne prejavujú svoj názor na rozličné spoločensko-politické otázky. Pokus o atentát na pápeža z roku 1981 poodhalil veľa zo zákulisia komunistického režimu. Pokúsime sa pouvažovať nad problematikou socialistických myšlienok vo svetle sociálnej náuky Cirkvi.

Sociálne encykliky

Devätnáste storočie je poznačené nástupom komunistických ideí, ale tiež hľadaním pravdivých odpovedí na páľčivé otázky doby zo strany Cirkvi. Svätý Otec Lev XIII. v prvej sociálnej encyklike *Rerum novarum* z roku 1891 približuje ťažkosti spojené s nástupom priemyselnej revolúcie. Varuje svet pred možným popieraním súkromného vlastníctva, ktorého znárodnenie hlásali komunisti, a hovorí: „Na vyličenie týchto neporiadkov sa socialisti, rozduchávajúci v chudobných nenávisť voči bohatým, dožadujú zrušiť vlastníctvo a urobiť zo všetkých jednotlivých majetkov spoločný majetok, ktorý by spravovali obce alebo štát. Domnievajú sa, že touto zmenou vlastníctva z osobného na kolektívne a rovnakým rozdeľovaním ziskov a výhod medzi občanov bude radikálne napravené zlo. Avšak tento návrh, okrem toho, že nerieši problém, len poškodzuje samotných robotníkov. Navyše je v mnohom nespravodlivý, keďže porušuje práva zákonných vlastníkov, vnáša zmätok do kompetencií a úloh štátu a rozvracia celý spoločenský poriadok.“

Myšlienky Leva XIII. sa potvrdili v praxi, keď sa v Európe etablovali komunistické štáty a pod ťarchou spomínaných problémov v roku 1989 aj zanikli. Ján Pavol II. mohol na sté výročie od pamätných slov Leva XIII. vo svojej encyklike *Centesimus annus* k tomu napísať: „Človek, ktorý nemá nič, čo by mohol nazývať «svojím vlastným», a zbavený možnosti zarábať si na živobytie podľa vlastnej iniciatívy, stáva sa závislým od spoločenského mechanizmu a od tých, čo ho kontrolujú. To mu veľmi sťažuje spoznať svoju dôstojnosť ako osoby, a tak zahatáva cestu k vytvoreniu pravého ľudského

spoločenstva. Ak sa potom nastolí otázka, odkiaľ pochádza táto falošná koncepcia ľudskej osoby a «subjektivity» spoločnosti, musíme odpovedať, že ich hlavným žriedlom je ateizmus.“

Pápežovo posolstvo z Čiech

Aktuálny život ukazuje, že myšlienky komunizmu si naďalej podmaňujú najmä mladých v rozvojových krajinách. Na stretnutí s mladými v Starej Boleslavi sa pápež Benedikt XVI. opäť dotkol tejto témy a okrem iného povedal: „Minulé storočie - a vaša krajina bola toho svedkom - videlo padnúť nemálo mocnárov, o ktorých sa zdalo, že dosiahli takmer nedosiahnuteľné výšky. A odrazu ich moc zmizla. Tí, ktorí popierajú Boha a v dôsledku toho im chýba úcta k človeku, majú zdanlivo jednoduchý život a dosahujú materiálny úspech. Stačí však nahliadnuť pod povrch a zistíme, že títo ľudia sú nešťastní a nespokojní. Iba ten, kto v srdci uchováva posvätnú «bázeň Božiu», má dôveru aj v človeka a je schopný venovať svoj život vytváraniu spravodlivejšieho a bratskejšieho sveta. Dnes sú potrební ľudia «veriaci» a «vierohodní», ktorí sú pripravení rozšíriť do každej oblasti spoločnosti kresťanské princípy a ideály, ktorými sa inšpiruje ich konanie. Toto je svätosť, univerzálne povolanie všetkých pokrstených, ktoré ich vedie k plneniu svojich povinností, verne a s odvahou, aby nepozerali na vlastný sebecký záujem, ale na spoločné dobro a hľadali v každom okamihu Božiu vôľu.“

Nástrahy súčasného sveta Benedikt XVI. na stretnutí s predstaviteľmi ekumenickej rady v Prahe konkretizoval takto: „Objavujú sa však i nové formy pokusov obmedziť vplyv kresťanstva na verejný život – občas pod zámienukou, že kresťanské učenie je škodlivé pre blahobyt spoločnosti. Tento jav nás vyzýva ku krátkemu zamysleniu. Ako som naznačil vo svojej encyklike o kresťanskej nádeji, umelé oddeľovanie evanjelia od intelektuálneho a verejného života by malo byť podnetom ku vzájomnej «sebakritike novoveku» a «sebakritike novovekého kresťanstva», osobitne pokiaľ ide o nádej, ktorú každý z nich môže ponúknuť ľudstvu (*Spe salvi*, 22).

Môžeme si položiť otázku: Čo môže evanjelium povedať Českej republike, a samozrejme tiež celej Európe, v dnešnej dobe, ktorá sa vyznačuje toľkými pohľadmi na svet? Kresťanstvo má mnoho, čo môže ponúknuť v praktickej i etickej oblasti, pretože evanjelium nikdy neprestáva inšpirovať mužov a ženy, aby sa zapojili do služby bratom a sestrám. Málokto by o tom pochyboval. Avšak tí, ktorí majú pohľad upretý na Ježiša z Nazareta a hľadajú na neho očami viery, vedia, že Boh ponúka hlbšiu skutočnosť, ktorá je jednoducho neoddeliteľná od „ekonomie“ lásky činnej v tomto svete, ponúka spásu. Ceníme si svoje životy a vkladáme ich do Božej ochrany. Vyprosujeme si v modlitbe Božiu pomoc, aby v nových okolnostiach spoločenského života sme nestratili zo zreteľa pohľad na Boha a jeho evanjelium. **RV**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Vatikán (25. októbra, RV) – Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána, ktorý predniesol na Námestí sv. Petra v nedeľu 25. októbra 2009:

„Drahí bratia a sestry! Pred malou chvíľou sa svätou omšou v Bazilike svätého Petra ukončilo II. osobitné zasadnutie Synody biskupov pre Afriku. Tri týždne modlitieb a vzájomného počúvania, aby sa spoznalo to, čo Duch Svätý hovorí Cirkvi, ktorá žije na Africkom kontinente, ale v tej istej chvíli aj univerzálnej Cirkvi. Synodálni Otcovia, ktorí prišli zo všetkých Afrických krajín, predstavili duchovné bohatstvo miestnych Cirkví. Spoločne sme zdieľali ich radosť z dynamizmu kresťanských komunít, ktoré naďalej rastú tak v kvantite ako aj kvalite.

Sme Bohu vďační za misijný rozvoj, ktorý našiel úrodnú pôdu v mnohých diecézach a ktorý sa prejavuje v posielaní misionárov do iných afrických krajín a na rozličné kontinenty. Osobitný význam sa dal rodine, ktorá aj v Afrike tvorí základnú bunku spoločnosti, ale ktorá je v dnešnej dobe ohrozovaná ideologickými prúdmi, ktoré často vychádzajú z extrémizmu. Čo potom povedať o mladých, ktorí sú vystavení takémuto tlaku, ovplyvnení myšlienkovými ideálmi a postojmi, ktoré sú v kontraste s ľudskými a kresťanskými hodnotami afrických ľudí? Samozrejme, že na Synode vystúpili na povrch aktuálne problémy Afriky a veľká potreba zmierenia, spravodlivosti a pokoja. Práve na toto Cirkev odpovedá tým, že nanovo a s novým odhodlaním predkladá ohlasovanie evanjelia a aktivity na podporu ľudského rozvoja.

Živená Božím slovom a Eucharistiou sa usiluje pracovať na tom, aby nebol nik pozbavený základných životných potrieb a aby všetci mohli dosiahnuť dôstojnosť, ktorá prináleží ľudskej osobe.

Pamätajúc na svoju apoštolskú cestu do Kamerunu a Angoly, ktorú som uskutočnil v marci tohto roku, a ktorej cieľom bolo tiež podporiť bezprostrednú prípravu druhej osobitnej Synody biskupov pre Afriku, túžim sa dnes obrátiť na všetky Africké národy, osobitne na tie, ktoré zdieľajú kresťanskú vieru, tým, že im odovzdávam Záverečné posolstvo tejto osobitnej Synody. Je to posolstvo, ktoré pochádza z Ríma, z miesta, kde sídli Nástupca apoštola Petra, ktorý predsedá celému univerzálnemu spoločenstvu, ale v rovnakom zmysle sa môže povedať, že toto Posolstvo má svoj pôvod v Afrike, pretože zhŕňa jej skúsenosti, očakávania a projekty a teraz sa vracia do Afriky, prinášajúc bohatú skúsenosť hlbokého spoločenstva v Duchu Svätom. Drahí bratia a sestry z Afriky, ktorí ma počúvate! Osobitným spôsobom zverujem do vašich modlitieb ovocie práce synodálnych Otcov, a povzbudzujem vás slovami Pána Ježiša: buďte soľou a svetlom v milovanej africkej zemi.

Vo chvíli keď sa končí táto Synoda chcem pripomenúť, že na budúci rok sa pripravuje osobitné zasadnutie Synody biskupov pre Blízky východ. Počas mojej návštevy Cypru s radosťou podpíšem Instrumentum laboris tohto zasadania. Ďakujeme Pánovi za to, že nikdy neprestáva budovať spoločenstvo Cirkvi a s dôverou prosíme o materský príhovor Panny Márie.“

-js-/ snímka RV

Benedikt XVI. uzavrel Synodu pre Afriku

Vatikán (25. októbra, RV) – Slovom nádeje a povzbudenia v nedeľu Benedikt XVI. uzavrel II. špeciálne zasadnutie Synody biskupov pre Afriku, ktoré v Ríme prebiehalo od 4. októbra. Záverečnej eucharistickej slávnosti v Bazilike sv. Petra predsedal Svätý Otec za účasti 239 synodálnych otcov, spolupracovníkov pri organizácii synody a veľkého počtu veriacich. Hlavnými koncelebrantmi boli predsedajúci delegáti synody, kardináli Arinze, Napier a Sarr, kardinál Turkson ako generálny relátor, ďalej generálny sekretár Biskupskej synody arcibiskup Eterović a dvaja špeciálni sekretári synody. Hlasy a rytmy speváckej skupiny nigérijskej komunity z Ríma a Pápežského etiópskeho kolégia sa striedali s klasickými latinskými liturgickými spevmi vatikánskych speváckych zborov.

Pápež v homílii pripomenul utrpenia bratov a sestier

v Afrike a myšlienky s tým súvisiace nasmeroval k vnímaniu stretnutia trpiaceho človeka s Ježišom, tak ako ho predstavuje dnešný úryvok z Markovho evanjelia o uzdravení slepeho. Cesta, pri ktorej žobral slepý Bartimej a kde sa stretol s Ježišom, je cesta vedúca do Jeruzalema, na miesto zavŕšenia Kristovej obety pre nás. „Táto cesta jeho exodu, ktorý je aj našim exodom, je“ – podľa Benedikta XVI. – „jedinou cestou, ktorá vedie do krajiny zmierenia, spravodlivosti a pokoja“. Bartimej sa po uzdravení stáva svedkom, čo je aj poslanie Cirkvi dnes.

Ďalej Benedikt XVI. poukázal na úlohu Cirkvi a osobitne na kňazskú úlohu, pri ktorej sa v poslaní lásky spája evanjelizácia s ľudským rozvojom. Ako konkrétny príklad uviedol prácu misionárov, ktorí v Afrike postupujú v duchu encykliky Pavla VI. *Populorum progressio* a jej

„logiky rozvoja, ktorý berie ohľad na miestne kultúry a životné prostredie, ktorá sa dnes, po viac ako 40 rokoch javí ako jediná cesta, schopná vyviesť africké národy z otroctva hladu a chorôb.“

Pápež sa dotkol aj problému globalizácie, pričom odkázal na svoju novú encykliku *Caritas in Veritate*. „Je potrebné“ - povedal Benedikt XVI. - „obnoviť model globálneho rozvoja takým spôsobom, aby bol schopný zahrnúť všetky národy a nie iba tie, ktoré sú na to vhodne pripravené“ (CV 39). O globalizácii Benedikt XVI. povedal, že „nemá byť vnímaná fatalisticky, ako keby jej dynamiky boli spôsobené anonymnými silami, neosobnými a nezávislými od ľudskej vôle. Globalizácia je ľudskou skutočnosťou a ako taká je modifikovateľná podľa takého či onakého kultúrneho východiska. Cirkvev so svojou personalistickou a komunitárnou koncepciou pracuje na tom, aby usmerňovala tento proces v zmysle relationality [dôrazu na vzťahy – pozn. prekl.], bratstva a vzájomného zdieľania“ (por. CV 42).

Potom sa Svätý Otec obrátil na veriacich v celej Afrike, keď povedal: „Vstávaj, Cirkvev v Afrike, Božia rodina, pretože ťa volá Nebeský Otec, ktorého tvoji predkovia vzývali ako Stvoriteľa, skôr než spoznali blízkosť jeho milosrdenstva, ktoré sa zjavilo v jednorodenom Synovi, Ježišovi Kristovi. Vydaj sa na cestu novej evanjelizácie s odvahou, ktorá pochádza od Ducha Svätého. Súrne potrebná evanjelizačná činnosť, o ktorej sa veľa hovorilo v predchádzajúcich dňoch, v sebe zahŕňa aj naliehavú vý-

zvu na zmierenie, ktoré je nevyhnutnou podmienkou nastolenia spravodlivých medziľudských vzťahov v Afrike a vybudovania spravodlivého a trvalého mieru vzhľadom na každého jednotlivca a každý národ – toho pokoja, ktorý potrebuje príspevok každého človeka dobrej vôle a je voči nemu otvorený a ktorý presahuje každú jednotlivú náboženskú, etnickú, jazykovú, kultúrnu či sociálnu príslušnosť. Ty, putujúca cirkvev v Afrike tretieho tisícročia, nie si v tomto náročnom poslaní osamotená. Svojou modlitbou a reálne uskutočňovanou solidaritou je ti nablízku celá Katolícka cirkvev a z neba ťa sprevádzajú africkí svätci a svätice, ktorí svojím životom vydali svedectvo o plnej vernosti Kristovi, často až po mučeníctvo.“

Svätý Otec v závere homílie poďakoval všetkým účastníkom synody, osobitne organizačnému tímu a tým, ktorí sprevádzali tri týždne synodálnych prác svojimi modlitbami, za zdarný priebeh podujatia.

Po skončení liturgie Benedikt XVI. pozdravil aj veriacich na Námestí sv. Petra. V príhovore pred modlitbou Anjel Pána okrem iného pripomenul, že už o rok čaká Cirkvev ďalšie špeciálne zasadnutie Biskupskej synody, tentoraz pre Blízky Východ. Oznamil, že základný dokument pre prípravu tohto zasadnutia bude zverejnený pri príležitosti apoštolskej návštevy Cypru v júni 2010. Svätý Otec veriacim pripomenul aj osobnosť nového blahoslaveného, talianskeho kňaza Carla Gnocchiho, známeho ako „otec invalidov“, ktorý žil v prvej polovici minulého storočia a ktorý bol v túto nedeľu blahorečený v Miláne. -jb-

Katechéza Benedikta XVI.: Lectio divina a stredoveký rozkvet teológie

Drahí bratia a sestry,

dnes sa budem venovať jednému zaujímavému historickému aspektu. Týka sa rozkvetu latinskej teológie v 12. storočí, ku ktorému došlo v dôsledku radu prozreteľných okolností.

V krajinách západnej Európy vtedy vládol relatívny mier, ktorý zaistoval spoločnosti ekonomický rozvoj i upevnenie politických štruktúr, a aj vďaka kontaktom s Východom podporoval živú kultúrnu aktivitu.

V rámci Cirkvi bolo možné pozorovať plody mohutného hnutia známeho ako „gregoriánska reforma“, ktoré sa energicky presadzovalo v predchádzajúcom storočí a ktoré vnieslo do života cirkevného spoločenstva, najmä kléru, viac evanjeliovkej čistoty a navrátilo tak Cirkvi a pápežstvu autentickú slobodu konania. Okrem toho sa šírila aj rozsiahla duchovná obnova, podporovaná bujným rozkvetom zasväteného života: vznikali a rozširovali sa nové rehoľné rády, zatiaľ čo už existujúce zakúšali sľubné oživenie.

Rozkvitala aj teológia, ktorá si bola čoraz viac vedomá svojej vlastnej povahy: cibřila svoju metódu, vyrovnávala sa s novými problémami, napredovala v kontemplácii Božích tajomstiev, pričom vznikli jej základné diela a inšpirovali sa ňou dôležité kultúrne iniciatívy – umelecké i literárne – pripravujúce zrod majstrovských

diel v nasledujúcom storočí, storočí Tomáša Akvinského a Bonaventúru z Bagnoregia.

Táto nadšená teologická aktivita prebiehala v dvoch prostrediach: v kláštorech a v obecných školách (scholae), pričom niektoré z nich tvorili základ neskorších prvých univerzít, predstavujúcich jeden z typických výdobytkov kresťanského stredoveku. Práve v súvislosti s týmito dvoma prostrediami, kláštormi a scholami, možno hovoriť o dvoch typoch teológie: „mníšskej“ a „scholastickej“ teológii. Predstaviteľmi mníšskej teológie boli mnísi, zvyčajne opáti, obdarení múdrosťou a evanjeliovým zápalom, ktorí boli bytostne oddaní úsiliu vzbudovať a oživovať milujúcu túžbu po Bohu. Predstaviteľmi scholastickej teológie boli učené muži, ktorí sa horlivo venovali štúdiu, učiteľia (magistri), ktorí chceli poukázať na rozumnosť a opodstatnenosť tajomstiev Boha a človeka, prijímaných, samozrejme, vierou, no zároveň chápaných rozumom. Rôzne ciele objasňujú rozdielnosť ich metód a spôsobov, akými robili teológiu.

V kláštorech 12. storočia bola teologická metóda principiálne spojená s výkladom Svätého písma, sacra pagina – ako ho nazývali autori tých čias, ktorí sa venovali zvlášť biblickej teológii. Všetci mnísi boli totiž zbožnými poslucháčmi a čitateľmi Svätého písma a jedným z ich

hlavných zamestnaní bolo lectio divina, teda modlitebné čítanie Biblie. Jednoduché čítanie posvätného textu im nestačilo na vnímanie jeho hlbokého zmyslu, vnútornej jednoty a transcendentálneho poslania. Preto bolo potrebné praktizovať duchovné čítanie, rozvíjajúce vnímavosť voči Duchu Svätému. V škole cirkevných otcov sa teda Biblia vysvetľovala alegoricky, aby každá stránka Starého a Nového zákona odhalila to, čo hovorí o Kristovi a o jeho diele spásy.

Biskupská synoda z minulého roku o Božom slove v živote a poslaní Cirkvi poukázala na dôležitosť duchovného prístupu k Svätému písmu. Preto je užitočné náležite doceniť mníšsku teológiu, ktorá predstavuje nepretržitú biblickú exegézu, ako aj diela napísané jej predstaviteľmi, ich vzácne asketické komentáre biblických kníh. Práve z tohto dôvodu mníšska teológia s literárnou prípravou spájala aj duchovnú prípravu. Bola si totiž vedomá, že čisto teoretické a profánne čítanie nestačí. Aby bolo možné vstúpiť do srdca Svätého písma, treba ho čítať v duchu, v akom bolo napísané a vytvorené. Literárna príprava bola nevyhnutná na poznanie presného významu slov a uľahčovala pochopenie textu tým, že cibřila gramatickú a filologickú vnímavosť.

Benediktínsky znalec z minulého storočia Jean Leclercq nazval svoju štúdiu, ktorá predstavuje charakteristické znaky mníšskej teológie, *L'amour des lettres et le désir de Dieu* (Láska k slovám a túžba po Bohu). Skutočne, túžba po poznaní a milovaní Boha, idúceho nám v ústrety prostredníctvom svojho Slova, ktoré máme prijať, meditovať a žiť, nás vedie k tomu, aby sme sa usilovali hlbšie spoznať biblické texty vo všetkých ich rozmeroch.

Je ešte jeden postoj, na ktorom trvajú tí, ktorí sa venujú mníšskej teológii, a to je vnútorný postoj modlitby, ktorá musí predchádzať, sprevádzať a dopĺňať štúdium Svätého písma. Mníšska teológia je totiž v konečnom dôsledku počúvaním Božieho slova, ktoré nemožno prijať bez očistenia srdca a predovšetkým bez toho, aby bolo nadšene zapálené za stretnutie s Pánom. Teológia sa tak stáva meditáciou, modlitbou, chválospevom a povzbudzuje úprimné obrátenie. Nemálo predstaviteľov mníšskej teológie dosiahlo touto cestou najvyššie stupne mystickej skúsenosti a sú aj pre nás pozvaním, aby sme svoj život sýtli Božím slovom, napríklad pozorným počúvaním liturgických čítaní a zvlášť evanjelia na nedeľnej svätej omši. Okrem toho je dôležité vyhradiť si aj každý deň istý čas na meditovanie Biblie, pretože Božie slovo je svetlom, ktoré osvecuje naše každodenné pozemské putovanie.

Naproti tomu scholastická teológia, ako som už povedal, sa pestovala v školách (scholae), ktoré vznikli pri veľkých katedrálach tej doby s cieľom prípravy kléru, alebo okolo určitého učiteľa teológie a jeho žiakov, aby formovali odborníkov v oblasti kultúry v čase, keď vzdelanie nadobúdalo čoraz väčšiu vážnosť. V metóde scholastikov malo centrálné postavenie quaestio, teda určitý problém, s ktorým sa čitateľ borí v snahe pochopiť Písmo a Tradíciu. Zoči-voči tomuto problému, ktorý nastoľujú spomínané smerodajné texty, vznikajú otázky a rodí sa

diskusia medzi učiteľom a študentmi. V tejto diskusii sa objavujú argumenty jednak autorít, jednak rozumu a diskusia sa rozvíja s cieľom nájsť napokon určitú syntézu medzi autoritou a rozumom, aby sa dospelo k hlbšiemu pochopeniu Božieho slova.

V tejto súvislosti sv. Bonaventúra hovorí, že teológia je per additionem (porov. *Commentaria in quatuor libros sententiarum*, I, proem. Q. 1, concl.), to znamená, že teológia dopĺňa k Božiemu slovu rozumový rozmer, a tak robí vieru v živote človeka hlbšou, osobnejšou, a teda aj konkrétnejšou.

Takto boli nájdené rôzne riešenia a sformulované závery, pomocou ktorých sa začal budovať teologický systém. Usporiadanie quaestiones viedlo k utváraniu čoraz rozsiahlejších syntéz. Spisovali sa rozličné quaestiones spolu s odpoveďami, ktoré z nich vyplynuli, a vytvárali sa tak syntézy, nazývané sumy (summae), predstavujúce v skutočnosti rozsiahle teologicko-dogmatické traktáty, ktoré vznikli zo stretnutia ľudského rozumu s Božím slovom. Scholastická teológia teda mala za cieľ predstaviť jednotu a harmóniu kresťanského zjavenia, a to práve scholastickou, teda „školskou“ metódou, ktorá dôverovala ľudskému rozumu. Gramatika a filológia stáli v službe teologického poznania, ale ešte viac mu slúžila logika, teda disciplína skúmajúca „fungovanie“ ľudského uvažovania takým spôsobom, ktorý poukazuje na zrejmosť pravdivosti určitého tvrdenia. Ešte i dnes pri čítaní scholastických súm sme udivení ich prehľadnosťou, jasnosťou, logickým prepojením argumentov a hĺbkou niektorých intuícií. Za pomoci technického jazyka je každému slovu priradený jeho presný význam a medzi vierou a rozumom dochádza k vzájomnému procesu vyjasňovania.

Drahí bratia a sestry, s odvolaním sa na výzvu z Prvého Petrovho listu nás scholastická teológia povzbudzuje k tomu, aby sme boli stále pripravení odpovedať každému, kto sa nás spýta na dôvody nádeje v nás (porov. 3, 15). Máme počúvať tieto otázky, akoby boli naše vlastné, a tak byť schopní na ne aj odpovedať. Pripomína nám to skutočnosť, že medzi vierou a rozumom existuje prirodzené priateľstvo, založené na samotnom poriadku stvorenia. Boží služobník Ján Pavol II. v encyklike *Fides et ratio* píše: „Viera a rozum sú ako dve krídla, ktorými sa ľudský rozum povznáša ku kontemplácii pravdy.“ Viera je otvorená úsiliu o pochopenie zo strany rozumu; rozum zasa uznáva, že viera ho neumŕtvuje, ale naopak, podnecuje k širším a vyšším horizontom. Sem sa radí aj trvalá úloha mníšskej teológie. Viera a rozum sa vo vzájomnom dialógu chvejú radosťou, keď sú spoločne oduševňované hľadaním vnútorného zjednotenia s Bohom. Keď láska oživuje modlitebný rozmer teológie, poznanie nadobudnuté rozumom sa rozširuje. Pravda sa vtedy hľadá s pokorou, prijíma s údivom a vďačnosťou: jedným slovom, poznanie rastie, iba ak miluje pravdu. Láska sa stáva rozumnosťou a teológia sa stáva opravdivou múdrosťou srdca, ktorá orientuje a podporuje vieru a život veriacich. Modlime sa teda, aby cesta poznania a hlbšieho prenikania do Božích tajomstiev bola vždy osvecovaná božskou láskou. **M. Spišiaková**

Posolstvo Benedikta XVI. katolikosovi Karekinovi II. k 10. výročiu jeho zvolenia

Vatikán (27. októbra, RV) – Benedikt XVI. zaslal pozdrav hlave Arménskej apoštolskej cirkvi Karekinovi II. pri príležitosti 10. výročia jeho zvolenia za najvyššieho patriarchu a katolika všetkých Arménov. Pozdrav sa začína srdečným bratským pozdravom – ako píše Svätý Otec – a úryvkom z Listu Galat'anom „Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca, i od Pána Ježiša Krista“ (Gal 1:3). Ďalej v ňom pápež vyzdvihuje veľký osobný prínos Karekina pri nadväzovaní dialógu a priateľstva medzi jeho a Katolíckou cirkvou, ako to preukázal pri rozličných nedávnych stretnutiach s nástupcom sv. Petra a pokračuje:

„To, čo sa už dosiahlo v takom krátkom čase, je skutočne mimoriadne: rozvinuli sa nové iniciatívy v kresťanskej výchove mladých, vo formovaní kléru, pri vytváraní nových farností, budovaní nových chrámov a komunitných centier, rovnako ako aj pri šírení kresťanských hodnôt v sociálnom a kultúrnom živote národa.“

V závere pozdravu Svätý Otec prosí všemohúceho Boha, aby na príhovor sv. Gregora Illuminátora mohli byť tieto cirkvi vzájomne ešte bližšie spojené svätým putom kresťanskej viery, nádeje a lásky. -sg-

Africký kardinál Turkson do čela pápežskej rady

Vatikán (24. októbra, RV) – Pápežská rada pre spravodlivosť a pokoj má nového predsedu. Pápež Benedikt XVI. dnes prijal demisiu jej doterajšieho predsedu kardinála Renata Raffaeleho Martina, ktorý prekročil stanovenú vekovú hranicu. Za jeho nástupcu menoval kardinála Petra Kodwu Appiaha Turksona, doterajšieho arcibiskupa Cape Coast v Ghane. -jb-

Zasadnutie Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky

Vatikán (29. októbra, RV) – Na záver štvordňového plenárneho zasadnutia Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky vo štvrtok prijal jeho účastníkov pápež Benedikt XVI. Pri audiencii vo Vatikáne poďakoval prítomným, medzi ktorými bol aj predseda pápežskej rady arcibiskup Claudio Maria Celli, za ich službu pre Cirkev.

K otázke nových komunikačných technológií, ktorá bola hlavnou témou tohtoročného plenárneho stretnutia Pápežskej rady pre spoločenské komunikačné prostriedky, Benedikt XVI. povedal, že „ich nestačí používať“ na šírenie kresťanského posolstva a učenia Cirkvi, ale je potrebné integrovať samotné toto posolstvo do tejto novej kultúry, vytvárajenej modernou komunikáciou.“ Citoval Jána Pavla II. z jeho encykliky *Redemptoris missio*. Pripomenul aj význam pastorálnych inštrukcií *Communio et Progressio* a *Aetatis Novae*, základných dokumentov pre oblasť komunikácie, ktorými sa riadi pápežská rada.

Svätý Otec povzbudil všetkých tých, ktorí sú zodpovední za duchovné vedenie v oblasti komunikácie, aby dokázali čeliť výzvam, ktoré predstavuje evanjelizácia prostredníctvom týchto nových technológií. Spomenul aj svoje posolstvo k tohtoročnému 43. svetovému dňu spoločenských komunikačných prostriedkov, v ktorom vyzval zodpovedných za komunikačné procesy na všetkých úrovniach, aby „podporovali kultúru rešpektovania dôstojnosti a hodnoty ľudskej osoby, dialóg zakotvený v úprimnom objavovaní pravdy a v priateľstve. Nie samoúčelne, ale pre rozvoj talentov každého jednotlivca, pre službu ľudskej spoločnosti. Týmto spôsobom Cirkev uskutočňuje to, čo by sme mohli nazvať „diakoniou kultúry“ na dnešnom tzv. „digitálnom kontinente“, prechádzajúc jeho ulicami a ohlasujúc evanjelium - to Slovo, ktoré jediné môže zachrániť človeka.“

V závere Svätý Otec pripomenul 50. výročie Vatikánskej filmotéky, ktorá bola založená na žiadosť blahoslaveného Jána XXIII. Jej úlohou je zhromažďovať a katalogizovať filmové materiály od roku 1896 a aj prostredníctvom nich dokumentovať históriu Cirkvi. Vatikánska filmotéka predstavuje bohaté kultúrne dedičstvo pre celé ľudstvo. V uvedenej filmotéke sa rovnako nachádza aj niekoľko filmov zachytávajúcich úsilie pápeža Pia XII. počas II. svetovej vojny v prospech všetkých obetí, bez ohľadu na ich náboženstvo. Jednou z takýchto snímok je nepochybne „*Guerra alla guerra*“ (Vojna proti vojne) režiséra Romola Marcelliniho z roku 1948. -mf-

Zomrel bývalý generálny inšpektor Bezpečnostného oddielu vo Vatikáne

Vatikán (26. októbra, RV) – Vo veku 83 rokov zomrel Camillo Cibin, bývalý pápežský ochrankár. Cibin pôsobil v rokoch 1971 až 2006 ako generálny inšpektor Bezpečnostného oddielu štátu Vatikán. Počas svojej služby sprevádzal Jána Pavla II. na jeho 104 zahraničných apoštolských cestách. Camillo Cibin pokračoval v službe aj za Benedikta XVI. a odišiel do dôchodku v roku 2006. Pohrebné obrady boli v nedeľu v Bazilike sv. Petra a predsedal im kardinál Giovanni Lajolo. -mf-

Benedikt XVI. k storočnici Pápežského biblického inštitútu

Vatikán (26. októbra, RV) – Klementínsku sálu Apoštolského paláca vo Vatikáne v pondelok napoludnie zaplnilo okolo 400 profesorov, študentov a pracovníkov Pápežského biblického inštitútu, aby sa stretli so Svätým Otcom na osobitnej audiencii. Táto vzdelávacia inštitúcia, známa aj pod skráteným názvom „Biblikum“ totiž v tomto roku oslavuje 100 rokov od svojho vzniku. Na úvod stretnutia Svätého Otca pozdravil kardinál Zenon Grocholewski, prefekt Kongregácie pre katolícku výchovu, ktorý pripomenul úlohu Pápežského biblického inštitútu v minulosti a súčasnosti. Benedikt XVI. sa potom prítomným prihovril. Pozdravil prítomného pátra Adolfa Nicolása, generálneho predstaveného Spoločnosti Ježišovej, ktorý je zodpovedný za Pápežský biblický inštitút ako zástupca Veľkého kancelára a tiež prítomného rektora, profesorov a študentov. Ďalej pokračoval:

„Prešlo 100 rokov od vzniku Pápežského biblického inštitútu. V priebehu tejto storočnice bezpochyby vzrástol záujem o Bibliu a vďaka Druhému vatikánskemu koncilu, predovšetkým vďaka dogmatickej konštitúcii *Dei Verbum*, spracovania ktorej som bol priamo zúčastneným svedkom ako teológ pri diskusiách, ktoré predchádzali schváleniu. Do povedomia sa dostala oveľa väčšia dôležitosť Božieho Slova v živote a poslaní Cirkvi. To napomohlo autentickému duchovnej a pastorálnej obnove v kresťanských komunitách, ktorá zasiahla predovšetkým kázne, katechézy, štúdium teológie a ekumenický dialóg. K tejto obnove významne prispel váš Biblický inštitút – vedeckým biblickým bádáním, vyučovaním biblických vied a tiež publikovaním odborných štúdií a odborných časopisov.

V priebehu desaťročí sa vystriedali rôzne generácie slávnych učiteľov - spomedzi mnohých by som chcel spomenúť aspoň meno kardinála Beu – ktorí vychovali viac ako sedemtisíc profesorov Svätého písma a zakladateľov biblických skupín, ako aj mnohých expertov aktuálne zapojených do rôznych cirkevných služieb, vo všetkých oblastiach sveta. Ďakujeme Pánovi za túto vašu činnosť, zahŕňajúcu interpretáciu biblických textov v tom duchu, v akom boli napísané a otvorenú pre dialóg s inými disciplínami, rôznymi kultúrami a náboženstvami. A napriek ťažkostiam bola vedená v trvalej vernosti magisteriu podľa cieľa vlastného vášmu inštitútu.“

Svätý Otec ďalej povzbudil zhromaždenú akademickú obec smerom do budúcnosti: „Drahí priatelia, výročie storočnice predstavuje istý cieľ, ale aj štart. Obohatení skúsenosťou minulosti nastupujete novú cestu s novým úsilím, vedomí si služby v Cirkvi, ktorou ste boli poverení – približovať Bibliu do života Božieho ľudu, aby mohol adekvátnym spôsobom pristúpiť k doteraz neznámy výzvam, ktoré súčasná doba kladie na novú evanjelizáciu. Je všeobecným priáním, aby sa Sväté písmo stalo v tomto sekularizovanom svete nie iba dušou teológie, ale aj prameňom spirituality a silou viery všetkých veriacich v Krista. Pápežský biblický inštitút, napreduj v raste ako cirkevné centrum štúdia vysokej kvality v oblasti biblic-

kého výskumu, využívajúc moderné kritické metodológie a spoluprácu so špecialistami z dogmatiky a iných teologických vied, zabezpečujú dôkladnú formáciu budúcich profesorov Svätého písma, aby využitím znalosti biblických jazykov a rôznych exegetických metodológií mohli priamo pristupovať k biblickým textom.“

Benedikt XVI. sa dotkol aj niektorých konkrétnych otázok súvisiacich s biblickými štúdiami. Pripomenul legitimitu a oprávnenosť využívania historicko-kritickej metódy a tiež platnosť požiadaviek, že pre správne porozumenie Svätému písmu je potrebné mať na zreteľ jednotu celého Svätého písma a zásadu tzv. „analogie viery“, čo znamená, že porozumenie jednotlivých textov vychádza z porozumenia celku. O úlohe exegézy Svätý Otec ďalej povedal: „Ak exegéza chce byť aj teológiou, musí uznať, že viera Cirkvi je tou formou spoločného cítenia („sym-patie“) bez ktorého Biblia zostáva zapečatenou knihou. Tradícia neuzatvára prístup k Písmu, ale skôr ho otvára. Na druhej strane, Cirkvi a jej inštitucionálnym štruktúram prislúcha rozhodujúce slovo pri výklade Písma. Práve Cirkvi je zverený úrad autentického vysvetľovania písaného a odovzdaného Božieho slova, a svoju autoritu vykonáva v mene Ježiša Krista.“ Na záver osobitnej audiencie Svätý Otec prítomným biblistom udelil apoštolské požehnanie.

Pápežský biblický inštitút (Pontificio Istituto Biblico, PIB) je univerzitná inštitúcia Svätej stolice. Bol založený pápežom Píom X. apoštolským listom *Vinea electa* zo 7. mája 1909 ako „centrum vyšších štúdií Svätého písma v Ríme s cieľom podpory rozvoja biblickej vedy a súvisiacich disciplín v duchu Katolíckej cirkvi.“ Od svojho vzniku bol inštitút zverený do správy Spoločnosti Ježišovej. Jeho prvým rektorom a hlavným organizátorom bol páter L. Fonck.

PIB spočiatku pripravoval študentov na obhájenie skúšky pred Pápežskou biblickou komisiou. Apoštolským listom *Cum Biblia sacra* v roku 1916 Benedikt XV. schválil udeľovanie akademického stupňa licenciát v mene Biblickej komisie. *Motu proprio Quod maxime Pia XI* z 30. 9. 1928 potvrdilo PIB akademickú nezávislosť od Pápežskej biblickej komisie a povolila mu udeľovať doktorský titul. Týmto istým dokumentom bol PIB pridružený k Pápežskej univerzite Gregoriane a Pápežskému východnému inštitútu. Všetky tri inštitúcie majú spoločného vicekancelára, ktorým je generálny predstavený Spoločnosti Ježišovej. PIB má však vlastnú autonómiu a podlieha priamo Svätej stolici. Veľkým kancelárom Inštitútu je prefekt Kongregácie pre katolícku výchovu.

PIB sa riadi stanovami v zmysle Apoštolskej konštitúcie Jána Pavla II. *Sapientia Christiana* z roku 1979, potvrdenými Kongregáciou pre katolícku výchovu.

PIB ako inštitút Svätej stolice má výrazne medzinárodný charakter, v súčasnosti jeho študenti pochádzajú asi zo 60-tich národov.

-jb, jak-

Synodálni otcovia u talianskeho ministra zahraničných vecí

Taliansko (23. októbra, RV) - Delegácia Synody pre Afriku sa včera stretla s talianskym ministrom zahraničných vecí Francom Frattinim. Deväť účastníkov synody, medzi nimi generálny sekretár arcibiskup Eterović a kardináli Arinze, Sarr, Fox Napier a Turkson, hovorili s ministrom najmä o otázkach spolupráce pre rozvoj Afriky, o prenasledovaní kresťanov a o boji proti obchodovaniu s drogami, zbraňami a ľudskými bytosťami. Účastníci nastolili aj témy spravodlivosti, pokoja a zmierenia a potrebu venovať väčšiu pozornosť tým najbiednejším.

Kardinál Francis Arinze pre Vatikánsky rozhlas zhodnotil stretnutie ako veľmi pozitívne a ocenil postoj talianskej vlády, pokiaľ ide o podporu samostatnosti Afriky pri riešení jej problémov. Africkí biskupi však ministra tiež upozornili na niektoré konkrétne oblasti, v ktorých vznikajú časté problémy, ako je napríklad komplikované udeľovanie povolení na pobyt africkým študentom. Ďalšou oblasťou, ktorá spôsobuje vzájomné ťažkosti, je oblasť migrácie. Podľa kardinála nikomu nemožno upierať právo hľadať lepšiu budúcnosť. Najlepším riešením v tomto prípade je podľa neho podporovanie rozvoja chudobných krajín, aby ich obyvatelia nemuseli utekať kvôli holému prežitiu. -jb-

Záverečné posolstvo synody: „Afrika, vstávaj, vezmi svoje lôžko a kráčaj!“

Vatikán (23. októbra, RV) – V piatok bolo zverejnené záverečné posolstvo II. osobitného zasadnutia Synody biskupov pre Afriku s titulom „Posolstvo Božiemu ľudu“. Synodálni otcovia sa v ňom obracajú na celú Cirkev ako na Božiu rodinu, pričom osobitným spôsobom oslovujú cirkev v Afrike. Hovoria o čase synody ako o dare milosti, no zároveň pripomínajú, že žijeme vo svete plnom napätí a protirečení, ktoré najťažšie postihujú práve Afriku. Afrika si však nemesie zúfať! Sú mnohé dobré správy z tohto kontinentu, aj keď ich médiá často nechávajú bez povšimnutia. Posolstvo sa pozerá na Afriku očami viery, zameriava sa prednostne na situáciu cirkvi, no apeluje aj na medzinárodné spoločenstvo. Ceľ Afrike adresuje výzvu: „Afrika, vstávaj!“

Kde sú však sily na to, aby sa Afrika naozaj vzchopila? Posolstvo poukazuje na duchovné hodnoty a cituje slová Benedikta XVI. o Afrike ako „duchovných pľúcach ľudstva“. Toto sú slová zo záveru dokumen-

tu: „Afrika nie je bezmocná. Náš osud je ešte v našich rukách. To, čo si Afrika žiada, je priestor na dýchanie a pre rozkvet. Afrika sa už dala do pohybu a Cirkev sa hýbe spolu s ňou, ponúka je svetlo evanjelia. Vody môžu byť rozbúrené, no s pohľadom upretým na Krista, Pána, dorazíme bezpečne do prístavu zmierenia, spravodlivosti a pokoja. Afrika, vstávaj, vezmi svoje lôžko a kráčaj!“

Vyššie desaťstranové posolstvo uzatvárajú slová sv. Pavla: „Napokon, bratia, radujte sa zdokonaľujte sa, povzbudzujte sa navzájom, rovnako zmýšľajte, žite v pokoji a Boh lásky a pokoja bude s vami. Amen.“ (2 Kor 13,11) -jb-

Synoda pre Afriku odhlasovala záverečné návrhy

Vatikán (24. októbra, RV) - Delegáti Biskupskej synody pre Afriku sa v sobotu dopoludnia za účasti Svätého Otca naposledy stretli v pléne Synodálnej auly vo Vatikáne. Počas 20. generálnej kongregácie odhlasovali záverečný zoznam 57 návrhov, určených Svätému Otcovi ako podnety pre vypracovanie posynodálneho dokumentu. Okrem ústrednej témy synody, ktorou je zmierenie, spravodlivosť a pokoj, sa návrhy týkajú tiež otázok vzťahu k iným náboženstvám, ďalej pastoračných tém, medzi ktorými je napr. „Eucharistia ako zdroj spoločenstva a zmierenia“, či otázky katechézy alebo úloha jednotlivých zložiek Cirkvi od laikov až po kňazov. Zoznam však obsahuje aj politické a sociálne témy ako obchodovanie so zbraňami, náboženská sloboda, problém odchodu domácej inteligencie do cudziny, globalizácia, medzinárodná pomoc, ochrana prírodných zdrojov, migrácia, práva žien, ochrana a rozvoj detí a mládeže, boj proti epidémiám, zaobchádzanie so zajatcami. Medzi návrhmi sa s číslom 55 nachádza aj požiadavka všeobecného zákazu trestu smrti.

Na pozvanie Svätého Otca sa po skončení záverečnej 20. generálnej kongregácie synodálni otcovia zúčastnili na spoločnom agapé v priestoroch Auly Pavla VI., pri ktorom Benedikt XVI. oznámil menovanie nového predsedu Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj, ktorým sa stal kardinál Peter Kodwo Appiah Turkson z Ghany. Jeden z predsedajúcich delegátov synody, kardinál Théodore-Adrien Sarr, počas spoločného obeda predniesol slová poďakovania Svätému Otcovi za jeho podiel na uskutočnení synody.

Krátko po poludní sa konala posledná tlačová konferencia Synody. Definitívnym záverom II. špeciálneho zasadnutia Synody biskupov pre Afriku bude nedeľná slávnostná svätá omša v Bazilike sv. Petra za účasti delegátov synody, ktorej bude predsedáť Benedikt XVI. Jej začiatok je plánovaný na 10. hodinu. -jb-

Zármutok katolíkov a pravoslávnych nad rozhodnutím Švédskej luteránskej cirkvi

Švédsko (27. októbra, RV) – Katolícka a Pravoslávna cirkev vo Švédsku spoločne vyjadrili poľutovanie nad odsúhlasením sobášov medzi homosexuálne orientovanými osobami vo Švédskej luteránskej cirkvi, ktorá o tom rozhodla na svojej generálnej synode. Do praxe má táto úprava vstúpiť už od novembra.

Katolícky predstaviteľ pre ekumenické vzťahy don Fredrik Emanuelson a pravoslávny patriarcha Misha Jaksic vyjadrujú v spoločnom komuniké veľké poľutovanie a rozhodnutie označujú za odklon nielen z hľadiska kresťanskej tradície, ale celkovo, z pohľadu všetkých náboženstiev, na povahu manželstva.

Ako ďalej píšú, rozhodnutie generálnej synody Švédskej luteránskej cirkvi „vyjadruje víziu radikálne odlišnú“ od toho, ako manželstvo chápe Cirkev a kresťania. Samotné rozhodnutie nebolo náhlym prekvapením, pretože mu predchádzali dlhé diskusie vo vnútri Luteránskej cirkvi už od začiatku tohto roku, keď vstúpil vo Švédsku do platnosti zákon umožňujúci uzatvárať homosexuálne zväzky civilným sobášom.

„Nikto z nás nechce anulovať ekumenické rozhovory so Švédskou cirkvou. Toto rozhodnutie však nepochybne prispeje k prehĺbeniu vzájomného odstupu“ – uvádza sa v závere katolícko-pravoslávneho komuniké. -sg-

Anglikánsky biskup k možnosti vstupu do plného spoločenstva s Katolíckou cirkvou

„Zaujímavé“ – takýmto slovom opísal anglikánsky biskup John Broadhurst, predseda organizácie „Vpred vo viere“, ktorá zastupuje konzervatívnu odnož anglikánskej cirkvi v Británii, oznámenie Vatikánu o úmysle vydať novú apoštolskú konštitúciu, ktorá by umožnila anglikánskym pastorom a biskupom vstúpiť do plného spoločenstva s Katolíckou cirkvou. Na dvojdnovom zhromaždení sa stretlo 500 delegátov spomenutej organizácie, medzi hosťami boli aj zástupcovia anglikánskej cirkvi z USA a Austrálie. V záverečnom vyhlásení biskup Broadhurst uviedol, že pápežova ponuka je „mimoriadne veľkorysá a v istom zmysle sa radikálne odlišuje od akejkoľvek ponuky v minulosti. Určite z nej vyplývajú isté sporné otázky a výzvy, ale hovorí nám, že počas uplynulých 40 rokov Rím zmenil spôsob zmýšľania... V čase, keď sme dúfali, že anglikánska cirkev vypočúje naše starosti a ona nepočúvala, biskup Ríma počúval a to by nás malo motivovať k zamysleniu.“ Broadhurst

je anglikánskym biskupom Fulhamu a má na starosti správu farností, ktoré protestujú proti kňazskej vysviacke žien.

SIR, Dana Jacečková

400-tisíc anglikánov je pripravených vstúpiť do jednoty s Katolíckou cirkvou

Anglicko (27. októbra, RV) - Ako uviedol londýnsky denník Times, viac ako 400-tisíc anglikánskych veriacich, ktorí sú proti vysviacaniu žien, chce požiadať o vstup do plnej jednoty s Katolíckou cirkvou v súlade s vyjadreniami pripravovanej apoštolskej konštitúcie Benedikta XVI. Denník píše, že táto iniciatíva pápeža je z pohľadu niektorých anglikánov vnímaná ako „najpokrokovejšia v protestantskom svete od čias Reformácie, ktorá dala zrod Anglikánskej cirkvi“.

Počas uplynulého víkendu sa v Anglicku uskutočnilo stretnutie okolo 500 delegátov organizácie „Vpred vo viere“, ktorá zastupuje konzervatívnu odnož anglikánskej cirkvi v Británii, medzi hosťami boli aj zástupcovia anglikánskej cirkvi z USA a Austrálie.“ -jak-

Komunita Emanuel pomáha politikom v Rwande modlitbou a pôstom

Rwanda (22. októbra, RV) – Komunita Emanuel v Rwande prispieva k zmiereniu a pokoju v krajine tak, že duchovne podporuje katolíkov angažovaných v politike, medzi nimi i niektorých členov riadiaceho aparátu krajiny. Prostredníctvom Centra Tomáša Móra organizuje pre nich duchovné obnovy, zabezpečuje formáciu a dodáva im potrebnú literatúru a dokumentáciu týkajúcu sa katolíckej viery. V kritických situáciách alebo pred ťažkými rozhodnutiami sa za politikov modlí a postí.

Komunita Emanuel, založená Pierom Goursatom, prišla do Rwandy v roku 1990. Hneď v začiatkoch zaplatila počas genocídy vysokú daň: asi dvadsať bratov bolo v roku 1994 zabitých a ďalší podobne vydali evanjeliové svedectvo „až do krajnosti“ v roku 1997 v oblasti Bukavu v Kongu. Hovorí o tom svedectvo jedného z audítorov Synody pre Afriku, predsedu misijnej organizácie FIDESCO v Kigali, hlavnom meste Rwandy. -jak-

Arcibiskup Migliore v OSN: Čo potrebuje Afrika pre svoj rozvoj

USA (23. októbra, RV) – „Afrika potrebuje pomoc pri integrácii“ – uviedol arcibiskup Celestino Migliore, stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN počas svojho príhovoru na 64. generálnom zasadnutí OSN v stredu v New Yorku. Hlavnou témou stretnutia bola „Nová hospodárska spolupráca pre rozvoj Afriky: pokrok v realizácii a medzinárodná pomoc“.

Prvé, na čo upozornil arcibiskup Migliore vo svojom príhovore, boli predsudky. S menom Afriky sa totiž často spája len extrémna chudoba, štátne prevraty, korupcia a regionálne konflikty. No aj vtedy, keď sa o Afrike hovorí v pozitívach, hovorí sa iba o jej budúcnosti, ako keby v súčasnosti nemala čo ponúknuť.

Apoštolský nuncius v pléne OSN vysvetlil nepodloženosť takéhoto zjednodušovania: „Skutočnosťou je, že Afrika, a to aj v najťažších rokoch, bola schopná poskytnúť medzinárodnému spoločenstvu príklady a hodnoty hodné obdivu a aj dnes môže krajina ponúknuť známky naplnenia mnohých svojich nádejí. Stačí sa len zamyslieť nad rôznymi prípadmi, keď Afrika preukázala svoju veľkú schopnosť či už pri riadení procesu prechodu k nezávislosti alebo pri obnove po konfliktoch. Zvážte tiež prítomnosť toľkých odvážnych úradníkov v OSN a agentúrach OSN, cez ktorých Afrika ukazuje svetu schopnosti a nadanie jej ľudí uchytíť sa v multilaterálnom sektore. Premýšľajte aj o zvýšení príspevkov do oblastí vedeckého, akademického a intelektuálneho života v rozvojových krajinách.“

Pravdou však ostáva, že drvivá väčšina ľudí žijúcich v extrémnej chudobe v Afrike potrebuje medzinárodnú pomoc, aby sa mohla zbaviť tejto ničivej „metly chudoby“ a získať tak pre svoje krajiny skutočný potenciál. Arcibiskup Migliore následne poukázal aj na fakt, že napriek nepriaznivým podmienkam, „niektoré africké krajiny uspeli v snahe o diverzifikáciu poľnohospodárstva, a dokazujú tak, že rodinné farmárčenie - či už stredné, alebo i celkom nepatrných rozmerov - môže byť skutočne multifunkčné, schopné zabezpečiť potravinové zásoby pre celú krajinu, a dokonca aj vytvárať export“. Podľa arcibiskupa toto všetko dokázali africkí ľudia aj vďaka ochrane pôdy a prírodných zdrojov. Táto cesta môže viesť k pokroku i v oblasti základného vzdelávania a zlepšenia postavenia žien v krajine.

V závere však vyslanec Svätej stolice poukázal aj na ďalšie potreby africkej krajiny, akými sú napríklad chýbajúce dlhodobé programy financovania. Podľa neho by vyspelé krajiny v čase ekonomickej krízy nemali znižovať svoju rozvojovú pomoc Afrike. Africké krajiny potrebujú aj naďalej

podporu integrácie. Ako arcibiskup uviedol, silným oporným bodom pri prepojení Afriky s OSN a inými medzinárodnými finančnými a obchodnými organizáciami sa ukázala práve Africká únia. „Artikulácia politickej autority na miestnej, národnej i medzinárodnej úrovni je jedným z najlepších spôsobov, ako dať správny smer procesu ekonomickej globalizácie“ - povedal v pléne OSN arcibiskup Migliore.

-mf-

Arcibiskup Migliore v OSN: Náboženská sloboda chýba, najviac kresťanom

USA (28. novembra, RV) – „Náboženská sloboda je aj naďalej jednou z najporušovanejších vo svete“, a to aj napriek tomu, že v medzinárodnom práve a v ústavách jednotlivých štátov je toto právo zakotvené – konštatoval Celestino Migliore, stály pozorovateľ Svätej stolice pri OSN počas Generálneho zhromaždenia OSN v New Yorku.

Ako ďalej arcibiskup Migliore uviedol, neexistuje žiadne náboženstvo na planéte, ktoré by nečelilo diskriminácii. Akty náboženskej neznášanlivosti sa dejú v mnohých formách a vytrvalo priťahujú pozornosť súdov a organizácií, ktoré sa zaoberajú ľudskými právami. Rastúcou náboženskou neznášanlivosťou vo svete sú však najviac postihovaní kresťania - uviedol zástupca Vatikánu, pričom dodal, že na svete je viac ako 200-miliónov ľudí rôznych kresťanských vyznaní, ktorí v súčasnosti čelia diskriminácii, či už právnej alebo kultúrnej. Arcibiskup spomenul aj niekoľko opakovaných útokov proti kresťanským komunitám, ktoré boli v posledných mesiacoch zaznamenané v niektorých krajinách Ázie a Blízkeho východu, a ktoré za sebou zanechali smrť a zranenia, horiace kostoly a domovy.

Ako povedal vatikánsky vyslanec, problém predstavujú tzv. zákony proti blasfémii - teda proti rúhaniu, verejnému urážaniu a hanobeniu, ktoré pri uplatňovaní zo strany extrémistov nerešpektujú práva iných. V tejto súvislosti Svätá stolica uvítala prísluš pakistanskej vlády, že zreviduje a zmení tieto zákony, ktoré príliš jednoducho poskytujú príležitosť extrémistom, aby prenasledovali tých, ktorí sa slobodne rozhodli nasledovať inú vieru. Zákony, ktoré zvýhodňujú „nespravodlivosť, sektárske násilie a násilie medzi náboženstvami“, by mali jednotlivé vlády zrušiť, taký je názor vyslanca Svätej stolice.

Štáty by sa ďalej mali zdržať obmedzovania slobody prejavu, keďže tieto opatrenia často slúžia na umlčanie disidentských hlasov, predovšetkým u príslušníkov etnických a náboženských menšín. Aj z tohto dôvodu je absolútne nevyhnutné, aby ľudia rôznych náboženských vyznaní spolupracovali na raste vzájomného porozumenia a to si vyžaduje „skutočnú zmenu myslenia a srdca“ - dodal Celestino Migliore.

-mf-

64. plenárne zasadanie KBS

V dňoch 28. a 29. októbra 2009 sa v penzióne Zornička na Donovaloch uskutočnilo 64. plenárne zasadanie KBS. Zúčastnilo sa ho všetkých 18 biskupov, členov KBS. Počas rokovaní bol prítomný i apoštolský nuncijs v SR Mons. Mario Giordana. Nuncijs na úvod pripomenul myšlienku z návštevy Svätého Otca v ČR, že Cirkev je ako kreatívna menšina. Táto jej kreativita má prameň v Bohu.

Novým predsedom Konferencie biskupov Slovenska sa na najbližšie 3 roky stal bratislavský arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský. Rozhodlo o tom v tajnom hlasovaní počas 64. plenárneho zasadania KBS na Donovaloch 12 diecéznych a 6 pomocných biskupov, členov KBS. Vo funkcii podpredsedu KBS bol na ďalšie 3 ročné obdobie potvrdený nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Za členov Stálej rady boli zvolení žilinský biskup Mons. Tomáš Galis a pomocný biskup košickej arcidiecézy Mons. Stanislav Stolárik, ktorí doplnili 5 členný zbor Stálej rady KBS. Ten je tvorený predsedom, podpredsedom, generálnym sekretárom a dvomi volenými členmi. Vo funkcii hovorca KBS bol potvrdený Jozef Kováčik.

Medzi dôležitými bodmi rokovania pléna bola téma návštevy Svätého Otca na Slovensku. Slovenskí biskupi ho pozývajú v rámci osláv 1150. výročia príchodu svätých vierozvestov Cyrila a Metoda na naše územie. Predpokladaný termín je 3. - 5. júla 2012.

Biskupi schválili mediálne projekty, ktoré získali podporu zo zbierky na katolícke médiá na rok 2009. Celkovo podporili 35 projektov v sume 154 298 eur. Mukačevský biskup Mons. Antal Majnek poslal KBS ďakovný list, v ktorom opísal využitie finančnej pomoci (260 000 Sk - cca 8630 eur), ktorú slovenskí biskupi poslali počas dvoch rokov Mukačevskej diecézy.

Členovia KBS sa zaoberali aj informáciami o Katolíckej univerzite v Ružomberku. Rektor univerzity Tadeusz Zasepa požiadal otcov biskupov, aby naďalej pokračovali v morálnej podpore KU. Novou formou tejto podpory je schválenie KBS, že KU môže zakladať Kluby priateľov KU vo farnostiach. Biskupi rozhodli, že posledná januárová nedeľa bude vždy

Nedeľou KU v Ružomberku. Predstavitelia KU požiadali biskupov i o finančnú pomoc. Biskupi sa rozhodli, že 31. 1. 2010 sa uskutoční jednorazová celoslovenská finančná zbierka na KU.

Biskupi schválili návrh, aby sa Celoslovenská ekumenická pobožnosť, ktorú v nasledujúcom roku organizujú katolíci, uskutočnila 25. 1. 2010 v Martine. Medzi bodmi rokovania bola zaradená otázka dišpenzu od kánonickej formy manželstva. KBS schválila pastoračné usmernenia, v ktorých zjednotila dôvody, ktoré umožňujú, aby ordinár udelil dišpenzu od kánonickej formy. Vďaka tomuto dišpenzu sa manželstvo pokrstených, uzatvorené aj bez katolíckej formy, stáva platným. Usmernenia budú zverejnené v obežníkoch jednotlivých diecéz a na internete.

Biskupi si vypočuli informácie o činnosti a plánoch Rady KBS pre mládež a univerzity. Pôsobenie v Univerzitných pastoračných centrách sa javí ako veľmi vhodné a potrebné. V súčasnosti už všetky univerzity UPC majú. Výzvou do budúcnosti je vyjsť v tejto oblasti v ústrety i študentom v Brne, kde študuje veľa Slovákov.

Z informácií Rady pre rodinu je zrejme, že na Slovensku iba cirkev robia systematickú vzdialenú a blízku prípravu na manželstvo. Rada pre rodinu bude počas nasledujúceho roka školiť formátorov prípravy na manželstvo, ktorí sú najbližšími spolupracovníkmi pastoračných kňazov. Kurzov prípravy na manželstvo sa zúčastnilo tento rok cca 300 párov. Biskupi zhodnotili túto aktivitu ako veľmi užitočnú a podporujú jej ďalšie konanie.

Ministerstvo kultúry SR prostredníctvom grantov podporí aktivity Roku kresťanskej kultúry. Cieľom týchto aktivít je kresťansky formovať život. Členovia KBS sa zaoberali i pastoračiou miništrantov. Prvou aktivitou je výročná púť miništrantov, ktorá je naplánovaná 3. - 5. augusta 2010 v Ríme. Druhou aktivitou je formácia miništrantov, ktorá je rozpracovaná do trojročných stupňov.

Plénum KBS vyslovilo súhlas, aby sa Nitrianske biskupstvo uchádzalo o udelenie titulu Bazilika minor pre farský Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej v Topoľčiankach.

TK KBS, -jk-

Banskobystrický diecézny biskup otvoril cyklus venovaný kňazom

Banskobystrický diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž otvoril 21. októbra 2009 v Kňazskom seminári sv. Františka Xaverského cyklus Kňaz včera a dnes, ktorý bude pokračovať do konca Roka kňazov 2010 a je venovaný predovšetkým, no nielen kňazom. Cyklus začali témou Korene a identita kňazstva. S biblickou prednáškou sa prihovoral SSDr. Blažej Štrba a druhý prednášajúci ICLic. Štefan Gallik sa zamerával na Všeobecné a služobné kňazstvo, spoločné a rozdielne body.

Slávnostné otvorenie biblicko - teologických večerov v Badíne uviedol príhovorom Mons. Rudolf Baláž počas spoločnej modlitby vešpier. Prítomných kňazov banskobystrickej diecézy pozdravil, povzbudil v osobnom duchovnom raste k svätosti, no najmä ocenil ich službu, ktorou slúžia v rôznych miestach či funkciách.

Prednáškový program v aule kňazského seminára otvoril moderátor večera Vladimír Slovák. „Všetci prítomní prežívajúci všeobecné kňazstvo, vitajte,“ privítal pestré zhromaždenie kňazov aj laikov. Na korene kňazskej služby dnešných presbyterov poukázal biblista Blažej Štrba v prvej prednáške cyklu s názvom Charakteristiky starozákonného kňaza. Biblista rozlíšil pojmy, ktoré boli priradované v starozákonnom svete tým, ktorí mali kňazskú službu. Tí plnili úlohy v službe Pánovho slova a kultovej služby, ich hlavné funkcie boli obety a očisťovanie. Starozákonný kňaz žil vo vedomí vlastnej závislosti od Pánovho zákona. Prednášajúci zdôraznil dominantnú úlohu starozákonných kňazov v poexilovom období, ktorá podľa Knihy Deuteronomium spočívala v uchovávaní, tradovaní a vyučovaní Pánovho zákona.

Bene docet, qui bene distinguit, dobre učí, kto dobre rozlíši, poznamenal moderátor, keď uviedol druhú teologickú prednášku. Prednášajúci, ktorý vedie farské spoločenstvo v službe farára, sa zamýšľal nad vzťahom medzi všeobecným kňazstvom a kňazstvom hierarchickým, či inak nazývaným sviatostným alebo služobným. Kým prvé kňazstvo je dedičstvom a poslaním všetkých pokrstených, druhé je výlučné pre mužov, ktorí prijali kňazské svätenie. Prednášajúci sa oprel o učenie dogmatickej konštitúcie o cirkvi Lumen Gentium a spisy kardinála Newmana, keď zdôraznil „obrovský význam jednoduchých veriacich“ v cirkevnom spoločenstve, ktorí životom zabezpečujú pravú vieru. Posolstvá prvého biblicko - teologického stretnutia si účastníci utvrdili otázkami v diskusnej časti s prednášajúcimi. Po modlitbe s citáciami zo života Sv. Jána Máriu Vianneyho udelil diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž prítomným apoštolské požehnanie.

Cyklus biblicko - teologických večerov na tému Kňaz včera a dnes vznikol ako odpoveď na otázky laikov a kňazov, biskupského úradu a v prvom rade ako odpoveď na program Otváranie Písem a lámanie chleba v posynodálnej exhortácii diecézneho biskupa Rudolfa Baláža. Pracovnú skupinu cyklu tvorí deväť osôb. Je po-

stavená na spolupráci kňazov v pastorácií, bohoslovcov a kňazov vedúcich i vyučujúcich v Kňazskom seminári Banskobystrickej diecézy.

Zuzana Juhaniaková

Biskup Rudolf Baláž požehnal Polyfunkčný dom Moyses

V Banskej Bystrici sa 24. októbra 2009 zvoním zvana na Kostole Božieho milosrdenstva na Belvederi začala slávnosť otvorenia zdravotníckeho Polyfunkčného domu Moyses, ktorý požehnal diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž. Svätá omša bola poďakovaním za toto dokončené dielo.

Diecézny biskup Mons. Rudolf Baláž v homílii poďakoval aj prítomnému primátorovi mesta Banská Bystrica Ivanovi Saktorovi, poslankyni Európskeho parlamentu pani Anne Záborskej a zástupcom rôznych inštitúcií, ktorí nesú zásluhu na vzniku komplexne vybavenej špecializovanej nemocnice na prevenciu a liečbu rakoviny prsníka na Slovensku, Mammacentra sv. Agáty. Mons. Baláž na slávnosti poďakoval aj MUDr. Ivanovi Turčanovi, primárovi a konateľovi novej nemocnice za jeho odborný prínos pri tvorbe Mammacentra sv. Agáty.

Banskobystrický diecézny biskup v Polyfunkčnom dome Moyses požehnal priestory Lekárne sv. Agáty, voľné ambulančné priestory na prenájom a adoračnú Kaplnku sv. Agáty. Biskup Rudolf po požehnaní odovzdal dekrét aj PharmDr. Gabriele Bezákovej, ktorá ako konateľka rozvíja Lekáreň sv. Agáty v Polyfunkčnom dome Moyses. „Dal by Boh, aby aj tieto zariadenia priniesli mnohým zdravie tela a pokoj duše,“ uviedol Mons. Rudolf Baláž pred vchodom do Polyfunkčného domu Moyses. Ako dodal, priáním Cirkvi je v konečnom dôsledku všímavejšie a láskavejšie ľudstvo. Polyfunkčný dom dostal meno Štefana Moyses, banskobystrického biskupa a národno - kultúrneho dejateľa. Banskobystrická diecéza si v deň požehnanja, 24. októbra, pripomenula jeho narodeniny. Inštitúcie v zdravotníckom komplexe nesú meno svätej Agáty, ranokresťanskej mučienice pre vieru. Agáta obeťovala v mučení nielen život ale aj symbol vlastného ženstva, prsníky. Zámerom diecézy je starostlivosť o dnešné ženy, ktoré zostávajú málo povšimnuté so zdravotnými problémami na následky pracovných, sociálnych, ekonomických podmienok.

Motiváciou na vybudovanie zdravotníckeho komplexu bola snaha o skrátenie dlhých čakacích dôb na diagnostikovanie karcinómu prsníka. Polyfunkčný dom Moyses podobne ako neďaleký sociálno - zdravotnícky komplex Dom Božieho milosrdenstva sú naplnením sociálnych uzáverov diecéznej synody.

Zuzana Juhaniaková

Úmrtie: Mons. ThLic. Karol Krajčí

Dňa 26. októbra 2009 v 61. roku života a v 38. roku kňazstva zomrel Mons. ThLic. Karol Krajčí. Pohrebné obrady so svätou omšou vykoná Mons. Viliam Judák, nitriansky diecézny biskup v sobotu 31. októbra 2009 o 10.00 hod. vo Farskom kostole vo Veľkých Lovciach, kde zosnulý bude pochovaný na miestnom cintoríne.

Mons. ThLic. Karol Krajčí:

Narodený: 16.11.1947, Jablonožové

Ordinovaný: 20.06.1971

1971-1975 kaplán Bratislava-Podunajské Biskupice

1975-1981 kaplán Bratislava sv. Alžbety

1980 ThLic. RKCMBF UK Bratislava

1981-1989 prefekt kňazského seminára Bratislava

1989-2009 farár Veľké Lovce

1990-2006 administrátor excurrento Radava

2006 monsignor

Druhé univerzitné pastoračné centrum v Nitrianskej diecéze

Na pôde Trenčianskej univerzity A. Dubčeka v Trenčíne otvorili 23. októbra 2009 nové Univerzitné pastoračné centrum. Zasvätili ho svätým Andrejovi Svoradovi a Beňadikovi. Na slávnostnom otvorení boli prítomní okrem vedenia univerzity aj nitriansky biskup Mons. Viliam Judák, univerzitný kaplán Juraj Sedláček, kňazi z miestneho dekanátu, zástupcovia NR SR, Trenčianskeho samosprávneho kraja, mesta, študenti a ďalší hostia.

Nitriansky biskup Mons. Viliam Judák sa v príhovore poďakoval predstaviteľom Trenčianskej univerzity za ústretovosť pri budovaní pastoračného centra. Zároveň vyjadril nádej, že inštitúcia poslúži na ľudský a kresťanský rozvoj vysokoškolákov, v procese „hľadania pravdy o sebe a o svete“.

Univerzitné pastoračné centrum ponúkne študentom duchovné i kultúrne aktivity: sväté omše, sviatosť zmierenia, duchovné obnovy, besedy. V štádiu prípravy je projekt „káva s...“, v rámci ktorého medzi študentov zavítajú osobnosti z náboženského, spoločenského a kultúrneho života.

Doteraz pôsobilo pastoračné centrum na Trenčianskej univerzite v prenajatých priestoroch, jeho aktivít sa zúčastňovali takmer výlučne len internátni študenti. Je nádej, že po otvorení vlastných priestorov UPC budú jeho podujatia navštevovať aj ostatní vysokoškoláci. Po slávnostnom prestrihnutí pásky Mons. Viliam Judák požehnal priestory pastoračného centra – modlitebňu, spoločenskú miestnosť a pracovňu pre kňaza.

Otvoreniu UPC predchádzalo jeho „duchovné prepojenie“ so Skalkou pri Trenčíne, ktorá je spojená so životom svätých Andreja Svorada a Beňadika. Študenti s univerzitným kaplánom putovali na Skalku a do modlitebne UPC priniesol každý jeden kameň z rieky Váh, kde bolo podľa dostupných spisov v 11. storočí nájdené mŕtve telo svätého Beňadika.

Ešte pred otvorením Univerzitného pastoračného centra bola podpísaná dohoda o spolupráci medzi Trenčianskou univerzitou a Nitrianskym biskupstvom.

Miroslav Lyko

Cyrl Axelrod, nevidiaci a nepočujúci misionár na Slovensku

25. októbra 2009 predstavil nevidiaci a nepočujúci redemptorista Cyril Axelrod v Banskej Bystrici slovenský preklad svojej knihy. Na návštevu spoločenstva nepočujúcich veriacich na Slovensku ho pozvalo Kresťanské centrum pre nepočujúcich na Slovensku. Páter Cyril Axelrod koncelebroval svätú omšu v banskobystrickej Katedrále sv. Františka Xaverského a prihovoril sa v posunkovom jazyku nepočujúcim veriacim. Počas svätej omše a nasledovnom predstavení jeho publikácie *Za svetlom* v tichu a tme mu asistoval a do posunkového jazyka tlmočil duchovný správca Kresťanského centra nepočujúcich Róbert Colotka. Zuzana Juhaniaková

Sviečka za nenarodené deti v Rožňave

V nemocničnej Kaplnke sv. Barbory v Rožňave sa v nedeľu 25. októbra o 16:00 uskutočnilo modlitbové stretnutie v rámci kampane „Sviečka za nenarodené deti“, ktorú v týchto dňoch už po siedmykrát organizuje Fórum života. Na stretnutí sa zúčastnilo okolo 60 ľudí slovenskej i maďarskej národnosti a spoločne sa v dvoch jazykoch modlili na jeden úmysel - za nenarodené deti a za dobré matky. Modlitbu posvätného ruženca s meditáciami nad jednotlivými desiatkami slávnostného ruženca viedol kaplán Patrik Balázs. Nechýbal ani Ivan Žitnanský, direktor saleziánov v Rožňave a kaplán Andrej Bisák. Okrem laikov a kňazov sa na stretnutí zúčastnili aj rehoľné sestry z troch spoločenstiev: satmárky, františkánky a saleziánky. Na záver modlitby posvätného ruženca si každý z prítomných zapálil zakúpenú sviečku a spoločne sa pomodlili „Modlitbu za úctu k životu“.

Kapláni Ordinariátu OS a OZ SR na benediktínskych duchovných cvičeniach

V Exercičnom dome sv. Ignáca v Prešove sa 19- 24. októbra 2009 sa kapláni Ordinariátu OS a OZ SR zúčastnili na pravidelných duchovných cvičeniach. V tomto roku sa niesli v benediktínskom duchu, lebo ich pripravil a viedol predstavený Domu sv. Benedikta v Bacúrove o. Vladimír Kasan, OSB. Pod vedením ordinára Mons. Františka Rábeka sa vojenský, policajní a väzenský kapláni na záver exercícií stretli na svojom poslednom tohtoročnom pravidelnom odbornom zhromaždení, kde sa venovali riešeniu problematiky ich duchovnej služby v zložkách OS a OZ SR, odstraňovaniu nedostatkov z biskupských vizitácií, plánovej púti do Arsu a plánovaniu aktivít na rok 2010. **Tibor Ujlacký**

Duchovná obnova „O láske a pravde“

Počas uplynulého víkendu od 23. do 25. októbra 2009 sa v obci Ždiar uskutočnila jesenná duchovná obnova pre študentov, ktorí študujú na vysokých školách v Košiciach. Obnovu na tému „O láske a pravde“ viedol kaplán Univerzitného pastoračného centra v Košiciach o. Štefan Novotný. Bola to prvá zo štyroch duchovných obnov plánovaných na akademický rok 2009/2010. **Jozef Kohut**

Vysoké Tatry boli dejiskom celoslovenského stretnutia o pastorácii povolani

V dňoch 21. októbra až 24. októbra 2009 sa vo Vysokých Tatrách - Dolnom Smokovci konalo celoslovenské stretnutie koordinátorov pastorácie povolani (PP). Vyše 60 účastníkov stretnutia zo všetkých diecéz Slovenska, zástupcovia spoločenstiev zasväteného života a diecézneho kňazstva, zhodnotili prácu v pastorácii povolani za uplynulé obdobie. Program obsahoval čas spoločnej modlitby a formácie. Účastníci hodnotili prácu jednotlivých diecéznych tímoch PP i v tíme celoslovenskom a pripravili plán na nasledujúce obdobie. Celoslovenské stretnutie vyvrcholilo slávením Eucharistie, ktorú

slúžil predseda Subkomisie pre pastoráciu povolani a semináre KBS Mons. Tomáš Galis, žilinský diecézny biskup. Účastníkov na záver svojou prítomnosťou podporil aj Mons. Štefan Sečka, spišský pomocný biskup. **Ján Macej, OFMcap**

Kaplnka Božského Srdca Ježišovho v Košiciach

V sobotu, 24. októbra o 14. 00 hod., košický arcibiskup Alojz Tkáč posvätil kaplnku Najsvätejšieho Srdca Ježišovho na Komenského ulici v Košiciach. Vynovená kaplnka sa posviackou stala kostolom Božského srdca Ježišovho. Kaplnka bola postavená pre potreby obyvateľov domu - Jezuitov, novicov a študentov, ktorí tam bývali. Začiatkom päťdesiatych rokov pri likvidácii rehoľných spoločenstiev bola kaplnka vzatá spolu s domom a slúžila ako telocvičňa, neskôr ako knižnica. V roku 1990 bola kaplnka i dom prinavrátená opäť Spoločnosti Ježišovej a odvtedy je využívaná ako centrum duchovného i liturgického života v tejto časti mesta. Od soboty je z kaplnky chrám, s novým liturgickým stvárnením presbytéria. Autorom riešenia a realizácie oltára, ambóny a bohostánku je akademický sochár Otmar Oliiva, ktorý umelecky stvárnil aj kaplnku Jána Pavla II. Redemptoris Mater. **Jaroslav Fabian**

Väzenský vikár prejavil vďaku rehoľným sestram satmárkam

Väzenský vikár Ordinariátu OS a OZ SR Mons. Bartolomej Juhás, SDB navštívil 24. októbra 2009 komunity Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta de Paul – satmárok, aby im poďakoval za všetko, čo robia v prospech duchovnej služby Katolíckej cirkvi v prostredí väznic. V popoludňajších hodinách preto celebroid svätú omšu v Rehoľnom dome sestier satmárok vo Vrčiku, po ktorej skončení sa miestnej komunite poďakoval za dlhoročnú pomoc poskytovanú či už katechézami, písaním listov, zasielaním balíkov, či časopisov obvineným, či odsúdeným vo väzniciach. Poďakovanie za modlitbovú podporu tým, čo vykonávajú katolícku duchovnú službu vo väzniciach väzenský vikár osobne vyslovil aj komunite rehoľných sestier satmárok v Trenčíne. Obom komunitám odovzdal pamätné poďakovanie za službu kresťanskej lásky. **Tibor Ujlacký**